

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогики и проблем развития образования

Аннотация к магистерской диссертации

**ФОРМИРОВАНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ
ШКОЛЬНИКОВ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ГЕОГРАФИИ**

специальность 1-08 80 06 «Общая педагогика, история педагогики и
образования»

Ермолович Юлия Геннадьевна

Научный руководитель: А.В. Коклевский, кандидат пед. наук. доцент

Минск, 2019

Реферат

Ключевые слова: ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ КОМПЕТЕНЦИИ ШКОЛЬНИКОВ, МОДЕЛЬ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ, ОБРАЗОВАНИЕ ДЛЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ, АКТИВНЫЕ И ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДЫ.

Цель: Обосновать пути и условия формирования экологических компетенций школьников в процессе обучения географии.

Актуальность: В настоящее время в мире и Республике Беларусь уделяется серьезное внимание реализации Концепции устойчивого развития, что предполагает гармоничное сосуществование экономической, социальной и экологической сфер жизнедеятельности человека. Решение данной проблемы является приоритетной задачей государства, общества в целом и каждого гражданина в частности. Реализовывать цели устойчивого развития способны лишь компетентные и высокопрофессиональные личности. В этой связи проблематика формирования экологических компетенций школьников является важной и актуальной. Таким образом, определение путей и способов формирования экологических компетенций школьников в процессе изучения учебного предмета «География» является *важной* задачей современного среднего образования.

Объект исследования: процесс обучения школьников географии. Предмет исследования: процесс формирования у школьников экологических компетенций при изучении учебного предмета «География».

Результаты: в результате проведенного магистерского исследования *определены теоретико-методические основы формирования экологических компетенций школьников в процессе изучения географии, выявлена и обоснована сущность экологических компетенций, формируемых в процессе изучения географии, разработана модель формирования экологических компетенций школьников в ходе изучения географии, экспериментально проверена эффективность методов обучения школьников географии на основе экологизации учебного процесса. В ходе экспериментальной деятельности подтверждена гипотеза данного магистерского исследования.* Новизна полученных результатов состоит в том, что для общеобразовательной школы разработана и внедрена авторская модель формирования экологических компетенций школьников в процессе изучения географии.

Магистерская диссертация состоит из введения, двух глав, заключения, списка использованных источников и приложений. Полный объём диссертации составляет 89 страниц, в том числе 3 таблиц и 17 рисунков, включённых в основной текст работы. Список использованных источников представлен на 5 страницах, приложения – на 21 страницах.

Рэферат

Ключавыя словы: ЭКАЛАГІЧНЫЯ КАМПЕТЭНЦЫІ ШКОЛЬНІКАЎ, МАДЭЛЬ ФАРМІРАВАННЯ ЭКАЛАГІЧНЫХ КАМПЕТЭНЦЫЙ, АДУКАЦЫЯ ДЛЯ СТАБІЛЬНАГА РАЗВІЦЦЯ, АКТЫЎНЫЯ І ІНТЭРАКТЫЎНЫЯ МЕТАДЫ.

Мэта: Абгрунтаваць шляхі і ўмовы фарміравання экалагічных кампетэнцый школьнікаў у працэсе навучання географіі.

Актуальнасць: У цяперашні час, у свеце і Рэспубліцы Беларусь надаецца сур'ёзная ўвага рэалізацыі Канцэпцыі ўстойлівага развіцця, што прадугледжвае гарманічнае суіснаванне эканамічнай, сацыяльнай і экалагічнай сфер жыццядзейнасці чалавека. Рашэнне дадзенай праблемы з'яўляецца прыярытэтнай задачай дзяржавы, грамадства ў цэлым і кожнага грамадзяніна ў прыватнасці. Рэалізоўваць мэты ўстойлівага развіцця здольныя толькі кампетэнтныя і высокапрафесійныя асобы. У гэтай сувязі, праблематыка фарміравання экалагічных кампетэнцый школьнікаў з'яўляецца важнай і актуальнай. Такім чынам, вызначэнне шляхоў і спосабаў фарміравання экалагічных кампетэнцый школьнікаў у працэсе вывучэння вучэбнага прадмета «Географія» з'яўляецца важнай задачай сучаснага сярэдняй адукацыі.

Аб'ект даследавання: працэс навучання школьнікаў географіі. Прадмет даследавання: працэс фарміравання ў школьнікаў экалагічных кампетэнцый пры вывучэнні вучэбнага прадмета «Географія».

Вынікі: у выніку праведзенага магістарскага даследавання вызначаны тэарэтыка-метадычныя асновы фарміравання экалагічных кампетэнцый школьнікаў у працэсе вывучэння географіі, выяўленая і абгрунтавана сутнасць экалагічных кампетэнцый, што фарміруюцца ў працэсе вывучэння географіі, распрацавана мадэль фарміравання экалагічных кампетэнцый школьнікаў у ходзе вывучэння географіі, эксперыментальна праверана эфектыўнасць метадаў навучання школьнікаў географіі на аснове экалагізацыі навучальнага працэсу а. Таксама ў ходзе эксперыментальнай дзейнасці пацверджана гіпотэза дадзенага магістарскага даследавання.

Навізна атрыманых вынікаў заключаецца ў тым, што для агульнаадукацыйнай школы распрацавана і ўкаранёна аўтарская мадэль фарміравання экалагічных кампетэнцый школьнікаў у працэсе вывучэння географіі.

Магістарская дысертацыя складаецца з ўвядзення, двух кіраўнікоў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц і дадаткаў. Поўны аб'ём дысертацыі складае 89 старонак, у тым ліку 3 табліцы і 17 малюнкаў, якія ўключаныя ў асноўны тэкст працы. Спіс выкарыстаных крыніц прадстаўлены на 5 старонках, прыкладанні - на 21 старонках.

ABSTRACT

Keywords: ECOLOGICAL COMPETENCES OF STUDENTS, MODEL OF FORMATION OF ECOLOGICAL COMPETENCES, EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT, ACTIVE AND INTERACTIVE METHODS.

Objective: To substantiate the ways and conditions for the formation of ECOLOGICAL competences of students in the process of learning geography.

Relevance: Currently, in the world and the Republic of Belarus, serious attention is paid to the implementation of the Sustainable Development Concept, which implies the harmonious coexistence of the economic, social and environmental spheres of human activity. The solution of this problem is a priority task of the state, society as a whole and every citizen in particular. Only competent and highly professional individuals are able to realize the goals of sustainable development. In this regard, the problem of the formation of ecological competencies of schoolchildren is important and relevant. Thus, the determination of the ways and means of forming the ecological competencies of school students in the process of studying the school subject "Geography" is an important task of modern secondary education.

Object of study: the learning process of geography students. **Subject of research:** the process of formation of ecological competences among schoolchildren in the study of the subject "Geography".

The results of the master's study: as a result of the master's study, the theoretical and methodological foundations of the formation of ecological competencies of school students in the process of studying geography were identified, the essence of ecological competences formed in the process of studying geography was revealed, a model of forming ecological competences of school students was studied during the study of geography, the effectiveness was experimentally tested methods of teaching geography schoolchildren based on the greening of the educational process a. Also in the course of experimental activity the hypothesis of this master's research was confirmed.

The novelty of the results obtained is that the author's model for the formation of ecological competences of schoolchildren in the process of studying geography has been developed and introduced for the secondary school.

The master thesis consists of an introduction, two chapters, conclusion, list of references and applications. The full volume of the thesis is 89 pages, including 3 tables and 17 figures included in the main text of the work. The list of sources used is presented on 5 pages, applications - on 21 pages.